

ПРАВДА ПРО ЛІС

Функції лісу та лісівників

- Основні функції лісу для людини?
- Як лісівники покращують якість та продуктивність функцій лісу?
- Що таке стале лісокористування?
- Що таке лісове господарство?
- Чому деревина для потреб людей є головним продуктом лісового господарства?

Основні функції лісу

ГОСПОДАРЬКА ФУНКЦІЯ

Ліс забезпечує людей деревиною. Деревина – це основний продукт лісу, який потрапляє на ринок. З деревини виготовляють тисячі виробів: меблі, будинки, столярні вироби, музичні інструменти, папір, плити, тощо. З точки зору естетики, екології та конструкційних властивостей деревина є унікальним матеріалом. Також це є надійне джерело відновлюваної енергії. Важливо зазначити, що деревина утримує вуглець у зв'язаному стані, відтак, користуючись дерев'яними виробами, людина сповільнює темпи глобального потепління та загалом зменшує свій негативний вплив на клімат. Інші продукти, які люди отримують з лісу, – це лісові ягоди та фрукти, гриби, лікарські рослини, м'ясо диких тварин, тощо.

ЕКОЛОГІЧНА ФУНКЦІЯ

Ліс комплексно впливає на довкілля, стабілізуючи чимало показників, зокрема, регулює циркуляцію води та повітря, рівень опадів, виділення кисню, температуру повітря, глобальний та мікроклімат, зв'язує вуглекислоту, запобігає ерозії ґрунтів тощо. Завдяки цьому покращуються умови для сільськогосподарської діяльності та зберігається біорізноманіття.

СОЦІАЛЬНА ФУНКЦІЯ

Ліс – це тисячі робочих місць не лише у лісовому господарстві, а у деревообробній, меблевій, целюлозній індустріях. Це зарплати, податки і розвиток підприємництва. Також ліс створює сприятливе середовище для здоров'я і відпочинку людей.

Оцінити більшість функцій лісу з фінансової точки зору складно. Лісівники працюють для забезпечення суспільства деревиною та іншою лісовою продукцією, зберігаючи та примножуючи усі функції лісу.

Кліматоутворювальна: виділення кисню, зв'язування вуглецю, регулювання температури і кількості опадів

Охоронна: захист ґрунтів, рік, річок та озер; шумоізоляція, очищення повітря

Збереження біорізноманіття: домівка рослин, тварин, птахів та комах

ДРУЗІ ЛІСУ

ДРУЗІ ЛІСУ

Деревина

Мисливство

Гриби, ягоди, лікарські рослини

Новорічні ялинки

Робочі місця

Туризм і рекреація

Оздоровлення

Залежно від функції, ліси в Україні, відповідно до Лісового кодексу, поділені на 4 категорії: господарські, рекреаційно-оздоровчі, ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення та захисні ліси. Загалом по Україні найбільша категорія – це господарські ліси – їх 38%. На другому місці за кількістю – захисні ліси – їхня частка 33% від загальної кількості лісів в країні. Рекреаційно-оздоровчих лісів у нас 15%, а лісів природоохоронного наукового, історико-культурного призначення – 14%.

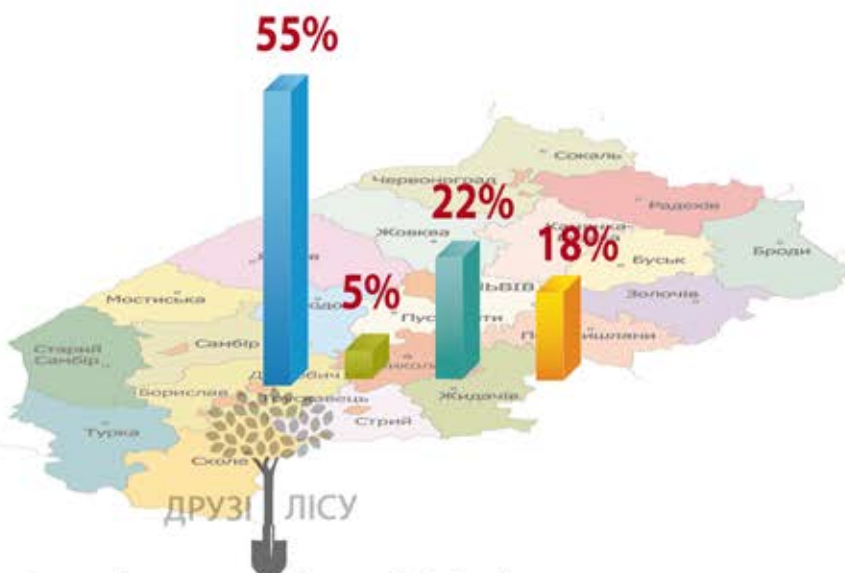
Розподіл за категоріями лісів України

• **господарські ліси**
(призначені для заготівлі деревини та інших ресурсів лісу, але які водночас виконують захисні та рекреаційно-оздоровчі функції).

• **захисні ліси**
(водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції).

• **рекреаційно-оздоровчі ліси**
(рекреаційні, санітарні, гігієнічні та оздоровчі функції).

• **ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення**
(особливі природоохоронні, естетичні, наукові функції тощо).

Розподіл за категоріями лісів Львівщини

У регіонах пропорції категорій лісів різняться, оскільки Україна розташована у різних природних зонах. Господарські ліси домінують у лісистих регіонах, а у степових зонах ліси виконують в основному захисну функцію. Наприклад, у Львівській області ліси займають 31,8% площі і тут найбільше господарських лісів. А на Херсонщині лісистість території становить тільки 4,6% – і тут переважають захисні ліси.

Лісівник – дбайливий господар в лісі

Лісівники плекають ліс. Ліс може вирости і сам, однак тоді він буде малопродуктивним і суттєво менше корисним з точки зору виконання усіх трьох функцій. Більшість лісів в Україні мають штучне походження. Здоровий ліс як екосистема нашого довкілля та продуктивний ліс з огляду на кількість деревини, яку можна буде заготувати у майбутньому, можливий тільки тоді, якщо його доглядають лісівники. Працівники лісового господарства збирають насіння з дерев з покращеними генетичними властивостями, вирощують з них саджанці та висаджують їх на ділянки після рубок дерев. Лісівники постійно здійснюють санітарні рубки та рубки догляду, провадять роботи із захисту лісу від шкідників, пожеж, браконьєрів – без цього користь лісу для суспільства суттєво знижується. Комплекс робіт із вирощування лісу разом із заготівлею деревини називається **ЛІСОВИМ ГОСПОДАРСТВОМ**.

Завдяки лісівникам люди безкоштовно можуть користуватися благами, які дають ліси: збирати гриби, ягоди, трави чи просто відпочивати у лісі. Лісівники також прокладають лісові дороги та стежки, роблячи відвідування лісу приємнішим та комфортнішим.

Чому деревина є головним продуктом лісового господарства?

Для людини і суспільства всі функції лісу важливі, однак саме заготівля і продаж деревини є основним джерелом фінансування праці лісівників, їхніх витрат та податків.

За кошти, отримані від продажу деревини, лісівники вирощують та доглядають ліс, щоб він виконував свої функції й наступні покоління мали можливість користуватися усіма благами лісу.

Як стале лісокористування покращує клімат?

Лісівники вирощують **ПРОДУКТИВНІ** та **БІОЛОГІЧНО СТІЙКІ ЛІСИ**. Під «продуктивними» маємо на увазі ліс, який найкраще виконує свої функції та дає максимальну кількість деревини з гектара. А під «біологічно стійкими» – ліси, в яких дерева витримують усі загрози впродовж їхнього життя. Однією з найбільших загроз для дерев є кліматичні зміни. Наприклад, за прогнозами, ялина (смерека) у зв'язку з глобальним потеплінням збережеться тільки на Півночі Європи. А висихаючі смерічки в Карпатах – це яскрава ілюстрація цього процесу. Тому вже сьогодні, вирубуючи ялину, лісівники висаджують на її місці бук та ялицю, які є витривалішими.

Ліси поглинають вуглекислий газ з атмосфери. Вироби з деревини утримують вуглець у зв'язаному стані. Що довше ви користуєтеся книжкою чи дерев'яним виробом, то довше вуглець перебуває у зв'язаному стані, сповільнюючи цим процеси глобального потепління. Використання деревини як палива замість викопних джерел енергії теж позитивно впливає на вуглецевий баланс Землі.

Поважаймо працю лісівників!
Стале ведення лісового господарства,
охорона та захист лісу забезпечують нас сировиною
та іншими продуктами лісу.

ПРАВДА ПРО ЛІС

Серія інформаційних листків

«Правда про ліс»,

розроблена громадською ініціативою «Друзі лісу».

Ми даємо відповіді на ключові питання,

які турбують суспільство, про функції лісу, лісового господарства та праці лісівників.

Якщо ви маєте додаткові запитання, то надсилайте їх на електронну скриньку derevo@derevo.com.ua. Приєднуйтеся до нашої групи у Фейсбуці «Друзі лісу. Львівщина» та заходьте на наш сайт www.druzilisu.lviv.ua. Запрошуємо також до участі у наших зустрічах під назвою «Лісовий діалог» (про час і місце можна довідатися на сайті чи у групі). Ми не претендуємо на істину останньої інстанції, тому запрошуємо до дискусії.

Плануємо випуск таких інформаційних листків:

- Функції лісу та роль лісівників у ньому.
- Як правильно: вирубка лісів чи заготівля деревини? Огляд найпоширеніших міфів про ліси України та їхнє спростування.
- Що принесла Україні заборона експорту деревини у круглому вигляді? Ціна популізму.
- Чим зумовлена увага псевдореформаторів до українських лісів?
- Хто і як захищає український ліс від загроз?
- Лісівники для лісу, лісівники для людей. Комплексний погляд на працю лісівників.
- Як ліс та вироби з деревини зберігають клімат?
- Лісове господарство, деревообробка, меблярство – сектор економіки з потенціалом газотранспортної магістралі України.
- Лісова рекреація – можливості відпочинку, створені лісівниками для людей.
- Мисливство – необхідність чи розвага?
- Чому і чим жива ялинка краща, аніж штучна?

За підтримки Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства і Товариства лісівників України
Громадська ініціатива «Друзі лісу»
Інформаційний листок ТОВ «Редакція газети «Деревообробник»
©ТОВ «Редакція газети «Деревообробник», 2019
Тел. +38 032 244 11 64, Поштова адреса: а/с 5911, Львів, 79054
Автор ідеї та тексту Василь Масюк

ДЕРЕВООБРОБНИК
Львівська обласна газета